

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

ปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงทางนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางด้านสังคมของมนุษย์ อัตราการเพิ่มของประชากร ความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ทำให้มนุษย์มีความต้องการใช้น้ำมากขึ้น ไม่ว่าจะนำไปใช้ในการอุปโภค - บริโภค ใช้ทางด้านอุตสาหกรรมการผลิตและใช้น้ำเพื่อการเกษตร ทำให้ปริมาณน้ำลดลงรวมถึงคุณภาพน้ำเสียเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่คาดคิดเอาไว้ น้ำซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่งต่อดำรงชีวิตของมนุษย์ หากไม่มีการเก็บกักและไม่รู้จักใช้อย่างประหยัดใช้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำได้อย่างแน่นอน ปัจจุบันมีการขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรงถึงขั้นวิกฤติและกระจายไปทั่วประเทศ จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กรมพัฒนาชุมชน, 2548 : 105) - มีการสำรวจพบว่าหมู่บ้านทั่วประเทศ 63,239 หมู่บ้าน มีหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและเพื่อการเกษตรจำนวนถึง 20,512 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 32.48 ประกอบกับในปัจจุบันมีการใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือยและผิดวัตถุประสงค์ โดยที่ประชาชนยังมีความคิดว่าน้ำเป็นทรัพยากรสาธารณะมีอิสระเสรีในการใช้ ประกอบกับแหล่งเก็บน้ำมีไม่เพียงพอ ขาดระบบการกระจายน้ำที่ดี การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำไม่มีประสิทธิภาพ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาแหล่งน้ำเป็นอย่างมาก ทั้งเพื่อการเกษตร การพลังงานและการอุปโภค - บริโภค จึงมีนโยบายให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้วยการพยายามเก็บรักษาทรัพยากรน้ำไว้ให้ได้มากที่สุดและใช้น้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งเกิดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำอย่างเร่งด่วน ทั้งที่เป็นโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก แต่ในการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ และการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางยังมีปัญหาทั้งทางด้านงบประมาณค่าก่อสร้างและปัญหาที่ดินในการก่อสร้าง เขตพื้นที่ป่าไม้และรวมถึงการก่อสร้างต้องใช้ระยะเวลาหลายปีจึงจะใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้นจึงมีนโยบายเน้นให้เร่งดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายไปทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็นงานก่อสร้างตามแผนงานโครงการชลประทานขนาดเล็ก แผนงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแผนงานโครงการเพื่อความมั่นคงหมู่บ้านป้องกันตนเองในเขตพื้นที่

ชายแดนฯ (สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, 2535: 129) ซึ่งในปัจจุบันยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในชนบท

ดังนั้นการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก⁽¹⁾ จึงมีความจำเป็นและสำคัญที่จะต้องดำเนินการเพื่อสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานในเรื่องการใช้น้ำของประชาชนเป็นหลัก มิได้มุ่งหวังที่จะได้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการประสานงานและเร่งรัดการพัฒนาแหล่งน้ำ, 2530:1) ซึ่งในการบริหารจัดการ การใช้น้ำสำหรับโครงการอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก รัฐบาลได้มีนโยบายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ในเขตพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดนราธิวาส มีการพัฒนาโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 จนถึงปัจจุบัน แยกตามโครงการประเภทต่างๆ ดังนี้ (1) โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีจำนวน 89 โครงการ ส่งน้ำเพื่อการเกษตรจำนวน 41 โครงการพื้นที่ 33,735 ไร่ 64 หมู่บ้านและส่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค จำนวน 48 โครงการ 87 หมู่บ้าน (2) โครงการชลประทานขนาดเล็กตามระบบ กชช. มีจำนวน 61 โครงการ ส่งน้ำเพื่อการเกษตรจำนวน 24 โครงการพื้นที่ 30,630 ไร่ 42 หมู่บ้านและส่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค จำนวน 37 โครงการ 89 หมู่บ้าน (3) โครงการงานศูนย์บริการเกษตรกรเคลื่อนที่มีจำนวน 37 โครงการ ส่งน้ำเพื่อการเกษตรจำนวน 28 โครงการพื้นที่ 22,300 ไร่ 46 หมู่บ้านและส่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค จำนวน 9 โครงการ 10 หมู่บ้าน (4) โครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติมีจำนวน 55 โครงการ ส่งน้ำเพื่อการเกษตรจำนวน 55 โครงการพื้นที่ 18,300 ไร่ 66 หมู่บ้าน และ (5) โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย - มาเลเซีย มีจำนวน 9 โครงการ ส่งน้ำเพื่อการเกษตรจำนวน 9 โครงการ 16 หมู่บ้าน (โครงการชลประทานนราธิวาส สำนักงานชลประทานที่ 16 กรมชลประทาน, 2545)

โครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เมื่อครั้งเสด็จทรงเยี่ยมราษฎรที่วัดชนาราม (วัดไทยสุข) ในเขตพื้นที่ตำบลลาโละ อำเภอริโอเสาะ จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2540 โดยนายมะลาซิ เจ๊ะมะ ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลลาโละในสมัยนั้นขอพระราชทานและพระองค์ท่านทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้กรมชลประทานพิจารณาช่วยเหลือโดยก่อสร้างเป็นอ่างเก็บน้ำและระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบเพื่อส่งน้ำช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการ ให้

(1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก หมายถึง โครงการพัฒนาแหล่งน้ำทุกประเภทที่เป็นงานขนาดเล็ก เช่น อ่างเก็บน้ำ ฝายทดน้ำ ท่อระบายน้ำ สระเก็บน้ำ เป็นต้น แต่ต้องดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จภายในเวลา 1 ปี หรือใช้เวลาไม่นานนัก โดยไม่มีการจ่ายค่าชดเชยที่ดิน (ราษฎรในพื้นที่ยินยอมสละที่ดินในการก่อสร้างเพื่อประโยชน์ของราษฎรโดยส่วนรวม) และใช้งบประมาณไม่มากนัก

มีน้ำใช้ในการอุปโภค - บริโภคและเพื่อการเกษตรได้อย่างเพียงพอ แต่เนื่องจากโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจเป็นโครงการชลประทานขนาดเล็กที่จัดอยู่ในประเภทแหล่งน้ำขนาดเล็กตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารการใช้น้ำและการบำรุงรักษาแหล่งน้ำขนาดเล็ก พ.ศ. 2525 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้คือ ให้คณะกรรมการแต่ละระดับกำหนดการบริหารการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดและบำรุงรักษาซ่อมแซมตามขีดความสามารถของระดับท้องถิ่น ตามหมวด 2 ข้อ 6 และหมวด 3 ข้อ 8 (1) กรณีแหล่งน้ำขนาดเล็กที่มีอยู่เดิมหรือจัดสร้างขึ้นใหม่ หากได้โอนให้เป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจัดการบำรุงรักษาดูแลและซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเดิมและสามารถใช้ประโยชน์ได้ โดยใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือเงินของประชาชนที่บริจาคให้ และข้อ 8 (2) หากยังไม่ได้โอนก็ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการฯ จัดการบำรุงรักษาและซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีและสามารถใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในส่วนที่เกินขีดความสามารถของคณะกรรมการแต่ละระดับ จากนั้นแห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี หมวดที่ 2 (6) เพียงกำหนดไว้ว่า “ให้จัดการบริหารการใช้น้ำโครงการฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด” โดยไม่ได้แสดงรายละเอียดหรือวิธีการบริหารการใช้น้ำไว้อย่างชัดเจน คณะกรรมการในแต่ละระดับจึงได้มอบหมายให้ผู้นำท้องถิ่นแต่ละแห่งไปดำเนินการกันเอง ซึ่งมักจะเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาเสมอ โดยเฉพาะกรณีการใช้น้ำไม่เพียงพอและน้ำกระจายไม่ทั่วถึงครอบคลุมพื้นที่ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการการใช้น้ำของราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ให้มีประสิทธิภาพและชัดเจนจนสามารถส่งน้ำได้อย่างเพียงพอและกระจายทั่วถึงครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายตรงกับความต้องการของราษฎรและตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ได้กำหนดไว้เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นบรรทัดฐานต่อไป

ปัญหาการวิจัย

จากการศึกษาและการสังเกตวิธีการบริหารจัดการการใช้น้ำของราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริในอดีตที่ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ซึ่งพอที่จะสรุปประเด็นปัญหาและตั้งคำถามในการทำวิจัยดังนี้

1. ทำอย่างไรให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพส่งผลให้ราษฎรใช้น้ำได้อย่างเพียงพอและกระจายน้ำได้อย่างทั่วถึงจนราษฎรเกิดความพึงพอใจ
2. การบริหารจัดการการใช้น้ำที่เกิดประสิทธิภาพเป็นอย่างไร

3. รูปแบบการบริหารจัดการที่ได้พัฒนาขึ้นใหม่สามารถลดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำ สังเกตข้อดี ข้อเสีย ข้อเสนอแนะและทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป
3. เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินงานการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำ หลังจากการทดลองใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจน ซึ่งส่งผลดังนี้
 - 1.1 ราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการเกิดความพึงพอใจในการใช้น้ำ
 - 1.2 ราษฎรผู้ใช้น้ำโครงการมีจิตสำนึกและเกิดการหวงแหนทรัพยากรน้ำ รู้จักประหยัดและเกิดการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์
 - 1.3 เพื่อลดปัญหาปริมาณการสูญเสียน้ำของโครงการให้ลดน้อยลง
2. แก้ปัญหาการทะเลาะวิวาทของราษฎรในชุมชนอันเนื่องมาจากการแย่งชิงน้ำ เพื่อให้สังคมในชุมชนเกิดสันติสุข
3. เพื่อนำรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำที่ได้พัฒนาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ที่อื่นต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยทำการวิจัยเพื่อค้นหา รูปแบบการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำของราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ 1, 7 และ 8 ตำบลลาโละ อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส รวมทั้งสิ้น 6 หมู่บ้าน คือ บ้านบริจ๊ะ บ้านปือแรง บ้านตันหยง บ้านไทยสุข บ้านบาโง

และบ้านอัยแม่ ซึ่งมีราษฎรจำนวน 410 ครัวเรือน โดยทำการเก็บข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาชิกผู้ใช้น้ำ คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การประชุม และเก็บข้อมูลจากเอกสาร (secondary data) ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546- กรกฎาคม 2547

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ผู้ใช้น้ำ หมายถึง ราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ

อ่างเก็บน้ำอัยปาโจ หมายถึง โครงการชลประทานขนาดเล็กที่ก่อสร้างขึ้นในพื้นที่ หมู่ที่ 8 บ้านบาโง ตำบลลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งลักษณะเป็นเขื่อนดินขนาด หลังคันทันกว้าง 6.00 เมตร ยาว 620 เมตร สูง 12.50 เมตร กั้นลำคลองอัยปาโจ ระหว่างเนินเขา 2 ผัง มีพื้นที่อ่างเก็บน้ำหน้าเขื่อนดิน จำนวน 94 ไร่

ระบบส่งน้ำ หมายถึง ท่อส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำ อัยปาโจ

พื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ หมายถึง พื้นที่บางส่วนของหมู่ที่ 1, 7 และ 8 ตำบลลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส รวมทั้งสิ้น 6 หมู่บ้าน คือ บ้านบริจ๊ะ บ้านบือแรง บ้านตันหยง บ้านไทยสุข บ้านบาโงและบ้านอัยแม่ ซึ่งมีราษฎรจำนวน 410 ครัวเรือน ประชากรอยู่อาศัยรวมทั้งสิ้น 1,070 คน และพื้นที่ทำนา 1,000 ไร่

โครงการชลประทานขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมายถึง โครงการที่ ก่อสร้างขึ้นตามแผนงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและสามารถดำเนินการก่อสร้างแล้ว เสร็จภายในระยะเวลาไม่นานจนเกินไป โดยไม่มีการจัดซื้อที่ดินเพื่อการก่อสร้างและราคา ค่าก่อสร้างไม่ควรเกิน 100 ล้านบาท

ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของสมาชิก หมายถึง ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พื้นที่ทำนา รายได้ทั้งหมด การเป็นสมาชิกกลุ่ม แรงงานและความพึงพอใจในการใช้น้ำ

ระยะทางระหว่างแหล่งน้ำกับพื้นที่ใช้น้ำ หมายถึง ระยะทางจากแหล่งน้ำต้นทุน (อ่างเก็บน้ำ) ถึงครัวเรือนของสมาชิกและพื้นที่ทำนา

คุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ หมายถึง ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับน้ำในอ่างเก็บน้ำ ว่าสะอาดหรือไม่เพียงไร

ปริมาณน้ำที่เพียงพอ หมายถึง ปริมาณน้ำที่สมาชิกได้รับจากการส่งผ่านระบบส่งน้ำ มาให้เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกตามมาตรฐานการใช้โดยทั่วไป

ความรู้เกี่ยวกับแหล่งน้ำขนาดเล็กประเภทอ่างเก็บน้ำ หมายถึง ความรู้ เนื้อหาและรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งน้ำขนาดเล็กประเภทอ่างเก็บน้ำที่สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำควรจะต้องทราบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของอ่างเก็บน้ำและวิธีการใช้น้ำทั้ง 4 ด้าน คือ

(1) วัตถุประสงค์ของอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ หมายถึง การสร้างแหล่งน้ำเพื่อกักเก็บน้ำและส่งให้ราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ ใช้อย่างเพียงพอและทั่วถึง (2) วิธีการส่งน้ำ หมายถึง กระบวนการส่งน้ำมี 3 วิธี คือ การส่งน้ำตลอดเวลา การส่งน้ำแบบหมุนเวียนและการส่งน้ำตามคำขอ (3) การคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ปลูก หมายถึง สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำมีความรู้ในการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่จะเพาะปลูกให้เหมาะสมกับสภาพและปริมาณน้ำที่ได้รับ (4) การอนุรักษ์น้ำ หมายถึง การดูแล ป้องกัน รักษา ซ่อมแซม ปรับปรุงและการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การที่เรารู้จักใช้น้ำอย่างชาญฉลาดเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมมากที่สุด และสามารถใช้ได้เป็นเวลานานทั้งนี้ต้องให้การสูญเสียทรัพยากรน้ำโดยเปล่าประโยชน์น้อยที่สุด และต้องกระจายการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำไปอย่างทั่วถึงตามเป้าหมายของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ

การมีส่วนร่วมของผู้ใช้น้ำ หมายถึง ประชาชนผู้ใช้น้ำได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การวางแผน การออกกฎระเบียบข้อบังคับและกำหนดบทลงโทษ รวมถึงการซ่อมแซมบำรุงรักษาเมื่อเกิดการชำรุดเสียหาย

อ่างเก็บน้ำ หมายถึง พื้นที่หรือแอ่งที่รองรับน้ำไหลมาตามร่องน้ำหรือลำน้ำตามธรรมชาติ โดยการสร้างเขื่อนปิดกั้นระหว่างหุบเขาหรือเนินสูงเพื่อกักเก็บน้ำรวมไว้ในระหว่างหุบเขานั้น จนเกิดเป็นแหล่งเก็บน้ำที่มีขนาดต่างๆ กัน ซึ่งเรียกเขื่อนกั้นน้ำนี้ว่า เขื่อนกักเก็บน้ำ

เขื่อนกักเก็บน้ำ สำหรับงานอ่างเก็บน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภค-บริโภคส่วนใหญ่ มีความสูงไม่มากนัก จึงนิยมก่อสร้างโดยการนำดินมาถมแล้วบดอัดให้แน่นจนเป็นตัวเขื่อนตามความต้องการซึ่งเรียกลักษณะตัวเขื่อนนี้ว่า เขื่อนดิน ในกรณีการสร้างเขื่อนดิน การสำรวจออกแบบ ตลอดจนการก่อสร้าง ทุกขั้นตอนจะต้องพิจารณาและดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักวิชาการเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้ตัวเขื่อนมีความมั่นคงแข็งแรงและสามารถใช้ประโยชน์ได้นาน

การใช้น้ำชลประทาน หมายถึง การจัดสรรน้ำชลประทานในแจกส่งน้ำและหมายรวมถึงการจัดสรรน้ำชลประทานให้แก่กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานที่ตกลงใช้น้ำร่วมกัน โดยกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาผลกำไร

การบริหารจัดการ หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดทิศทางในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

- การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างเฉลียวฉลาด และคุ้มค่า

- การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและมีการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

ดังนั้นผลสำเร็จของการบริหารจัดการจึงต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน

พนักงานบรส. หมายถึง พนักงานบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน

